

DINGSdag, 2 JULIJ.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM; Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 36 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 Julij.

De groote bewegingen, die in de laatste twee jaren de politieke en religieuse wereld zoo binnen als buiten ons vaderland beroerden, hebben onze aandacht zoo geheel geboeid, dat wij slechts nu en dan van dat woelig terrein konden afstappen, om op het kalmer gebied der wetenschap rust te zoeken. En waarlijk, wij betreuren het dat wij door overvloed van stofte zoo menige gelegenheid hebben moeten laten voorbijgaan, om onze lezers bekend te maken met menig nuttig wetenschappelijk werk — vooral wanneer dat werk betrekking had op onderwerpen, voor den Christen zoowel als voor den Staatsman belangrijk; als daar zijn het *armwezen, de landverhuizing, ontginning van woeste gronden, de weeshuizen, ziekenhuizen, gevangenis, enz.* Veel is daarover ook in den laatsten tijd geschreven, en onder dat vele is veel goeds, dat waarlijk wel verdiend had voor aankondiging en beoordeeling in ons dagblad ook van een ander en talrijker publiek, dan dat waarvoor die werken oorspronkelijk geschreven zijn, bekend te worden. Het wenschte wij in de gelegenheid te zullen worden gesteld om daarop later terug te komen en alzoo onze schuld zoowel aan de geleerde schrijvers, als aan onze lezers te zullen kunnen voldoen.

En om voorhands met de uitvoering van dit goede voornemen een aanvang te maken, vestigen wij de aandacht op eene brochure, die in het vorig jaar te Amsterdam is uitgekomen onder den titel van *Brief van C. F. Lurasco aan W. H. Suringar over het door Ds. O. G. Heldring uitgesproken gevoelen betreffende het gevangeniswezen*, voorgelezen in de algemeene vergadering van het Genootschap tot verbetering der gevangenen, waarvan de schrijver een zeer gewoone en hoofdbestuurder is. Die brief is volgens den aanhef geschreven, ten gevolge van het verlangen van den heer Suringar om bekend te worden met des schrijvers gevoelen omtrent eene meening, door Ds. Heldring op pag. 25—26 van het verslag, ten titel voerende *Hoenderloo* in het Bijblad bij de Christelijke stemmen N°. 17, (Amsterdam bij Hoveker) uitgesproken. Die opinie was ongunstig voor het systeem van afzonderlijke opsluiting der gevangenen; een stelsel door het Genootschap niet alleen, maar ook door verreweg de meeste dergenen, die zich op gevangenskunde hebben toegelegd, voorgestaan, doch waaraan hier te lande nog die algemeene sympathie niet is mogen te beurt vallen, welke het in vele andere landen wist te verwerven. Het was natuurlijk, dat de autoriteit van een man als Ds. Heldring, die door daden zoowel als door schriften op den naam van philanthrop in de edelste beteekenis des woords aanspraak mag maken, (wie toch in Nederland heeft zich meer dan Ds. Heldring met ijver en moed het lot der hulpbehoevenden aangetrokken?) bij zeer velen zwaar wegen moest; er noodig was het dus hem een waardig bestrijder tegen te stellen. Wie kon daartoe beter gekozen worden dan de heer Lurasco, die in den volsten zin des woords een specialiteit in de gevangenskunde mag genoemd worden?

Deze moeilijke wetenschap, welke uit de boeken niet te leeren was, had hij verkregen door veeljarige overwegingen, door gesprekken en briefwisseling met de beroemdste buitenlandsche geleerden, maar vooral ook door een vlijtig bezoek in persoon en op eigene kosten gedaan in vele gevangenis van bijna geheel het westelijk Europa. Aan een en ander ontleende hij menig goed en praktisch denkbeeld, zoo als bij voorbeeld: het beginsel van het patronaat over de gevangenen en ontslagenen, 'twelk door hem het eerst ter sprake is gebracht in zijne verhandeling: *de strafinrigtingen in Frankrijk*, te vinden in de Nederlandsche jaarboeken van Regtsgeleerdheid en wetgeving, VI dl. 1 st. bladz. 5; de verpleging van jeugdige gevangenen, enz. Maar vooral ook had hij zich door dat onderzoek steeds meer en meer versterkt in zijne reeds zeer vroeg govestigde overtuiging, dat het stelsel van afzonderlijke opsluiting der gevangenen, het eenige is, dat zoowel aan de eischen der maatschappij, als aan die der menschheid voldoet. Die overtuiging had hij menigwerf en luid uitgesproken. Behalve de opgenoemde verhandeling denkt men slechts

aan zijne op 8 Mei 1845 uitgesproken voorlezing: *Bezwaren tegen het stelsel van afzonderlijke opsluiting der gevangenen* geloofd aan de ervaring, in de Pensylvanische gevangenis van het Oosten verkregen, welke op last van het Genootschap met eene aanprijzende voorrede is uitgegeven; zijn rapport van den 14 Mei 1846; een ander rapport door de heeren C. F. Lurasco, J. Messchert van Vollenhoven en W. H. Warnsinck van 25 Febr. 1847 en vooral ook twee vertalingen, die meer nog dan al zijne overige werken, van zijnen belanglozen ijver voor 't geen hij voor goed en maatschappelijk hield, getuigen. De eene uit het Nederduitsch in het Fransch, waardoor het belangrijk werk van den heer W. H. Suringar, *Gedachten over de eenzame opsluiting der gevangenen*, en de auteur van dat werk zelf ook buiten den engen kring van ons vaderland bekend zijn geworden; de andere uit het Hoogduitsch in onze taal, Dr. Friedrich Noellner, *over de Bädensche Wet enz.*, gevolgd door een eigen opstel des vertalers: *Bedenkingen op eenige bepalingen van het (Ontwerp van) Strafwetboek voor Nederland*, op zijne kosten gedrukt en rond gezonden, en dat niet zonder invloed geweest is op de beraadslagingen van de regering en van de Kamers over ons strafwezen.

Een man, die zoo veel kennis bij zooveel ijver en ervaring voegde, was natuurlijk aangewezen, om te worden geraadpleegd en te hulp geroepen bij eenen aanval, die vooral ook om den persoon des aanvallers, en den grooten invloed, dien hij door zijne bekende philanthropie en gemoedelijkheid kon uitoefenen, gevaarlijk mogt geacht worden. De heer Lurasco beantwoordde volkomen aan het verlangen des heeren Suringar, en betoogde dat de heer Heldring, die trouwens zelf verklaard had een te weinig practisch man, op het gevangenskundig gebied te zijn, dat hij bij de wet op gladde zoude wagen, door de lezing van een in 1845 uitgekomen werk, dat sedert dien tijd meermalen door ontegensprekelijke daadzaken is wederlegd, verkeerde statistieken tot grondslag heeft genomen, waarop wel niet anders dan onjuiste redeneringen konden worden gebouwd. Is het waar dat de afzonderlijke opsluiting der gevangenen tot waanzin leidt, en de sterfte in de gevangenis vermeerderd? Eene vraag van het uiterste gewigt, waarvan ook naar onze zienswijze de deugdelijkheid van het door den schrijver voorgestaan beginsel afhankelijk is.

In *Hoenderloo* worden die waanzin en sterfte als de grootste bedenkingen tegen dat beginsel vooropgesteld. Maar wat wordt er van die bedenkingen, als de heer Lurasco op grond van onderscheidene achtenswaardige autoriteiten het onjuiste aantoon van die beweringen, en integendeel bewijst dat b. v. in de penitentiare gevangenis van Pentonville sedert hare vestiging tot in 1846 op een gemiddeld dagelijksch getal van 410 gevangenen en van 21 maanden per hoofd, de sterfte niet hooger klom, dan anderhalf procent 's jaarlijks en de gevallen van waanzin een nog veel lager cijfer bedroegen? Hierbij moet worden opgemerkt, ofschoon dit in de brochure waarvan wij hier spreken slechts ter loops gezegd doch elders door den heer Lurasco in het brede wordt uiteengezet, dat de meeste verwijten die men rigt tegen het penitentair systema, zooals het in Philadelphia wordt toegepast (een systeem van geheele afzondering) alle kracht verliezen, wanneer men ze wil toepassen op het zoogenaamde Fransche systema, dat de heer Lurasco met de heeren Suringar en Moreau Christophe voorstaat. Bij dat laatste, waarvan volgens de opmerking van dezen, het eerst bekende voorbeeld in eene ten jare 1705 door Clemens XI te Rome opgerigte gevangenis te vinden is, en dat in ons ontwerp van Strafwetboek als beginsel is aangenomen, zullen de veroordeelden niet gedoemd zijn tot eene onbepaalde eenzaamheid, tot een eeuwig stilzwijgen, tot eene gedwongene werkloosheid, die den arbeid slechts bij uitzondering en als eene gunst toelaat. Neen, de trek naar gezelligheid is den mensch eigen, en de stem is hem gegeven opdat hij er een nuttig gebruik van zou maken. Slechts het misbruik moet geweerd worden. Het gezellig verkeer der gevangenen onderling is verderfelijker voor de zedelijkheid van allen, daar het, zooals de ondervinding van alle gevangenis heeft doen zien, aan de groote misdadigers een overwigt verschaft, waarvan zij misbruik

maken om de overigen even slecht te maken als zij zelf zijn. Maar waarom aan de gevangenen te verbieden eenige woorden te wisselen, met personen wier omgang voor hen onschadelijk is, ja hun den weg tot inkeer en levensverbetering gemakkelijker kan maken? Waarom hun den troost geweigerd aan de gevangenenmakers die hun het dagelijksch voedsel, aan de opzieters die hun het werk komen brengen, het geluid hunner stem te doen hooren? Waarom vooral den toegang der celte geweigerd aan den godsdienstleeraar, die hen stemt tot berouw door de hoop op vergiffenis, en die, wanneer ook al alles verloren is voor dit leven, hun het uitzicht opent op eene zalige eeuwigheid? Welnu, dat zoo echt menschkundig stelsel is het, dat door den heer Lurasco en zijne vrienden wordt voorgestaan, en waarmede ieder christen-wijsgeer zich gereedelijk zal kunnen vereenigen. Weldra zullen wij het, wel is waar in het klein, hier te Amsterdam in de nieuwe cellulaire gevangenis zien toegepast; wij stellen ons voor omtrent dit waarlijk merkwaardige gebouw en de wijze waarop de gevangenen daarin leven zullen, nadere mededeelingen te doen, die voorzeker onzen lezers die buiten Amsterdam wonen, niet ongevallig zijn zullen.

Doch keeren wij tot den heer Lurasco terug, dien wij van harte onzen dank zeggen voor het goede dat hij door zijne ijverige pogingen tot heil der menschheid ook vooral in ons vaderland heeft gesticht. Mogt hem niet die openbare toejuiching, die blijken van achting zijn ten deel gevallen, waarmede men anders hier te lande niet karig is; heeft men zelfs geweigerd gebruik te maken van zijne ervaring, den schijn althans aangenomen zijne groote verdiensten voorbij te zien; wij zijn er zeker van, de nederige man zal daarom niet te min zijne ijverige pogingen aan zijn vaderland en aan de goede zaak blijven wijden. *Pay to get day, adieu que pourra* was ten allen tijde de leus der brave lieden. Zij deed de oude ridders in een ongelijke strijd wonderen doen; zij bemoedigt thans de Katholijken te midden van de miskenning.

Eene bekende taktiek was het sinds lang hen systematisch voorbij te zien, en zoo men hen al niet beleedigde, te doen alsof zij er niet waren: het beste middel dacht men om hen te ontmoedigen, en alzoo te neutraliseren. Tot schande van de liberaliteit, waar men zoo zeer op roemt, wordt die onedele taktiek nog altijd gevolgd. Maar gelukkig heeft zij uitgediend. De Katholijken kennen hunne krachten, zooals zij hunne pligten kennen. Hen bezielt een hooger beginsel, dat zoo God zich over Nederland erbarmt, ons volksbestaan, door enige eigenbaat en kleingeestig nepotisme zoo diep verkankerd, van den rand des afgronds redden zal.

Wij lezen in de Toekomst:

»Z. M. heeft tot leden der commissie van administratie over de gevangenis te Amsterdam benoemd de heeren S. Cool, koopman, en J. Warnsinck, architect, beiden aldaar.

»Het heeft ons ten uiterste bevreemd, bij deze namen niet te mogen aantreffen dien van iemand, wien wij allezins waardig keuren om in het college van administratie over de gevangenis te Amsterdam zitting te nemen, den naam van iemand, die datzelfde collegie zeer tot eere zoude verstrekt hebben, — den naam van Lurasco, wien wij hoogachten om zijne bijzondere kennis van het cellulaire gevangenisstelsel, een stelsel, dat bij de meesten nog niet veel meer dan slechts bij name bekend is, en waaraan het collegie van administratie te Amsterdam zoo veel zal behooren toe te brengen, om het ingang te doen vinden.

»Wij kunnen ons geen denkbeeld maken van de kortzigtigheid, de onbekendheid en de onbedrevenheid, welke de minister Nedermeyer van Rosenthal bij de uitbreiding van bovengenoemd collegie heeft aan den dag gelegd. Juist den man, die hem waarschijnlijk het meest van dienst had kunnen zijn, gaat hij onopzettelijk voorbij. Is dat wijs gehandeld? Toont dat geschiedkundig. Behoort een minister geen onderzoek te doen naar de personen, welke door talenten bijzonder geschikt zijn?

»Het dagblad des 2den Juli heeft ons op eene openlijke aankondiging van de godsdienst-wille gewezen,

En waarlijk, waar geene billijke redenen aanwezig zijn, kan daar ten deze wel aan iets anders gedacht worden, dan aan den nog van vroegeren tijd bekenden verdrukingszin van den minister van Justitie, van den minister die het toonbeeld van regtvaardigheid behoorde te zijn? Neen, daar hebben wij grond, om bij kortzigtigheid, onbekendheid en onbekwaamheid tevens aan de handelijkste aller uitsluitingen te denken.

»Andermaal hebben wij weder geconstateerd, hoe ware, degelijke kennis en geschiktheid bijzonder door den minister van Justitie erkend worden. Door aldus te blijven handelen, zal hij waarlijk niet stijgen in de toegenegenheid van onze vaderlandsche talenten, waarop de geheele natie roem mag dragen, noch in de achting van het Buitenland, dat hun evenzeer hulde toebrengt.

In ons laatste N^o. hebben wij den zakelijken inhoud medegedeeld van het verslag der Commissie van rapporteurs der *Berste Kamer* nopens het wets-ontwerp tot regeling van het Kiesregt, enz.; eenige woorden uit dat verslag zijn toen echter ontermeld gebleven, welke evenwel verdienen gereleveerd te worden, omdat het zou kunnen gebeuren, dat men op het daarin bedoelde onderwerp bij de beraadslagingen kon terugkomen.

Aldus dan het Verslag:

»De toepassing, welke van het stelsel van groote kies-districten gemaakt is, werd buitendien door eenige leden te meer gewraakt, omdat daarin aanleiding gevonden was tot beschouwingen, die aan deze wet geheel vreemd hadden behooren te blijven.

De regering antwoordde daarop het volgende:

»Welke beschouwingen door eenige leden bedoeld worden, waartoe het stelsel der regering zou hebben aanleiding gegeven, en welke van de wet vreemd hadden moeten blijven, weet de regering niet. In de gewisselde stukken met de Tweede Kamer althans heeft zij die te vergeefs gezocht.

Dit weinige volsta voor heden over dit punt.

Z. M. de Koning vertrekt morgen weder naar het Loo.

Door Z. M. is tot ridder der Eikenkroon benoemd de heer W. A. de Laat de Kanter, bewaarder der hypotheeken en van het kadaster te Goes, die na het overlijden van Jhr. de Haze Bomme, tot de opheffing van het commissariaat, is belast geweest met de functien van distrikts-commissaris, te Goes.

Bij Kon. besluit van 28 Junij is het thans bestaande afzonderlijke kantoor van ontvangst der directe belastingen en accijnsen over de gemeenten Diepenveen, Bathmen en Holten, in de provincie Overijssel, opgeheven; en de ontvanger der directe belastingen C. Kneijes, te Deventer, tevens benoemd voor de directe belastingen en accijnsen in de gemeenten Diepenveen en Bathmen; de gemeente Holthen gevoegd bij de ontvangst der directe belastingen, in- en uitgaande regten te Markelo, onder voortdurend beheer van den ontvanger J. W. Dumon; en benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Wijk c. a., de heer H. W. J. Rasch, thans kassier in de bureaux van rentebetaling der nationale schuld te Amsterdam.

's GRAVENHAGE, 30 Junij. Gisteren morgen heeft de militaire executie plaats gehad van den gewezen grenadier Schep, oud 26 jaren, die zijnen kameraad Noy in de kasernen had doodgeschoten. De straf bestond in het zwaaijen van het zwaard over het hoofd, waartoe hij door den krijgsraad van Zuid-Holland is veroordeeld, benevens tot 20 jaren tuchthuisstraf. Bij deze executie die op de gewone plaats voor de straoefeningen alhier geschiedde, was het geheele garnizoen onder de wapens, terwijl om de strafplaats eene groote menigte zich bevond. De veroordeelde scheen uiterlijk berouw te gevoelen over de begane misdaad, en door de uitvoering der straf te zijn getroffen.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 28 Junij.

In deze zitting heeft de commissie voor de verzoekschriften verslag uitgebracht op verschillende in hare handen gestelde adressen, als:

I. Bij monde van den heer de Fremery, op adressen van 1°. J. Schouten c. d., scheepbouwmeester enz. te Dordrecht, bedenkingen betreffende nopens de scheepvaartwetten. — Griffie.

2°. A. van Hoboken en Zonen c. s., scheepscapiteel te Rotterdam, over hetzelfde onderwerp. — Griffie.

II. Bij monde van den heer Leclercq, op adressen van:

1°. A. van Hoboken en Zonen en anderen te Rotterdam, betreffende de aanhangige scheepvaartwetten en daarbij eene schorsing van hare behandeling aanbevelende tot na een parlementair onderzoek. — Griffie.

2°. De Hollandsche maatschappij van landbouw, afdeling Zijpe, bedenkingen behelzende nopens den afkoop der tienden. In dat adres wordt tevens herinnerd, dat in de vorige zitting door de Kamer eene commissie was benoemd tot onderzoek van deze aangelegenheid en om tevens te onderzoeken, of daaromtrent eene wet behoorde te worden aangeboden en zoo ja in welken zin. Daar men sedert dien tijd niets van de commissie heeft vernomen, wenschten de adressanten deze zaak op nieuw met aandrang aan de aandacht der Kamer te onderwerpen. De

commissie na de uitzetting van dit adres, adviseert tot de benoeming van eene nieuwe bijzondere commissie, ten einde na gedaan onderzoek, een bepaald voorstel te doen, overeenkomstig art. 115 van het reglement van orde.

Nadat de heer van Nispen, lid der vroeger benoemde commissie nopens de zaak van de afkoopbaarheid der tienden, om trent den loop der werkzaamheden van die commissie eenige ophelderingen had gegeven, en de heer Schooneveld de conclusie van het rapport der commissie voor de verzoekschriften had bestreden en aangeraden had veeleer het onderwerpelijk adres bij afschrift te verzenden aan den minister van binnenlandsche zaken, die toch ook lid is geweest van de vroeger benoemde commissie, is, met 38 tegen 20 stemmen besloten, het adres bij afschrift aan den minister van binnenlandsche zaken te verzenden en voorts hetzelfde ter griffie neder te leggen.

III. Bij monde van den heer Bachiene, op een adres van de 4de klasse van het kon. Ned. Instituut van wetenschappen, daarbij aandringerende op den aankoop der geheele of gedeeltelijke galerij van kunstwerken, nagelaten door wijlen Z. M. Koning Willem II. De commissie concludeert tot de nederlegging van het adres ter griffie en verzending bij afschrift aan de Regering, ten einde van wege de Kamer een blijk te geven, dat zij den wensch van de klasse deelt, en de hoop uit te drukken dat, voor zoo verre de voornaamste stukken betreft, die stukken zullen worden aangekocht, indien dit zonder al te aanmerkelijk bezwaar voor 's Rijks schatkist zou kunnen geschieden.

De Heeren van Heemstra en van Rijkevorsel bestrijden die conclusie, de eerste vooral omdat het verzoek van de adressanten door de commissie geappureerd wordt. Dat verzoek nu dient niet door de Kamer ondersteund te worden wegens den toestand onzer geldmiddelen, die geene uitgaven gedooien dan van dringenden aard.

De heer Bachiene zegt, dat de commissie eenvoudig de Kamer in de gelegenheid had willen stellen om van haar gevoelen in deze te doen blijken, doch zij heeft bij haar verlangen, dat de Kamer den wensch zou deelen tot den aankoop der belangrijkste kunstwerken, gevoegd: *zonder al te aanmerkelijk bezwaar voor 's Rijks schatkist*.

In stemming gebracht, is met 50 tegen 8 stemmen besloten, het adres eenvoudig neder te leggen ter griffie, ter inzage van de leden. Voor de verzending hebben gestemd, de heeren Engelen, van Voorst, Leclercq, Schiffer, van Hasselt, Wintgens, Bachiene en van Dam van Isselt.

De discussie over de scheepvaartwetten worden voortgezet.

De heer Backer treedt in algemeene beschouwingen over de belangen van de scheepvaart en over de voorgedragene wetten. Hij drukt er op, dat men beide die zaken wel van elkander moet onderscheiden. De hoofdvraag is hier maar alleen: zal men die wetten aannemen of verwerpen? De belangen der scheepvaart, ja, deze maken eene levensvraag uit, maar men verwarre deze niet met de voordragten, deze zijn slechts de hulpmiddelen, de geneesmiddelen voor de kwaal, waaraan onze scheepvaart lijdt. — De twee hoofdvragen, waarop het hier aankomt om te weten, of men de wetten goed- of afkeuren moet, zijn deze:

1°. of wij het voorbeeld van Engeland zullen volgen in min of meer gelijkmatige omstandigheden?

2°. of wij onze havens zullen openstellen voor alle vlaggen, dan wel of wij zullen blijven volharden bij het systeem van bescherming en uitsluiting?

De Spr. zal eene bijdrage leveren om te doen zien, dat in het algemeen — en zonder daarom alle onderdeelen voorhands te willen goedkeuren, of zich bij voorbaat tegen alle aan te brengen verbetering te verklaren, — de voordragten zich aanbevelen om aangenomen te worden, en bij dat betoog zal Spr.

1°. stilstaan bij het voorbeeld van Engeland en

2°. het oog slaan op Nederland en op onze belangen.

Het is over beide deze punten, dat Sprekers rede loopt. Die rede was mede zeer uitvoerig en tevens hoogst belangrijk.

Wij stippen hier uit dit tweeledig betoog, voor het oogenblik slechts, de volgende redeneringen en stellingen aan.

Ad. I. Het voorbeeld van Engeland. Hier treedt Spr. in eene ontwikkeling van hetgeen daar te lande heeft plaats gehad en van het doel der verandering in de Engelsche scheepvaartwetgeving.

Ad. II. gaat Spreker na de redenen, die de voordragt aanmerkelijk maken, ook onafhankelijk van de maatregelen van Engeland, en bij dat betoog wijst hij op het belang van onze scheepvaart in hare driedelige vertakking, als a, de koloniale vaart, b, de transatlantische vaart, c, de kleine vaart. — Zie hier eenige der voornaamste redeneringen, aan dat betoog tien grondslag leggende.

De Koloniale vloot, met zooveel opofferingen in het leven geroepen, is te groot voor de behoefte; men kan het derhalve niet dan goedkeuren om voor die overgrote vloot nieuwe wegen te openen en geopend te houden; — de transatlantische vaart is in verval, ofschoon in lateren tijd eenigzins aangewakkerd, maar in zich zeve is zij veel zekerder, veel onafhankelijker dan de koloniale vaart; denkt men nu aan het overgroot aantal schepen in de koloniale vaart, dan komt wederom de vraag in aanmerking, of het niet van belang is, die schepen dienstbaar te maken aan de transatlantische vaart. Ook op de kleine vaart, eigenlijk de groote, zal de aanneming van grootten invloed kunnen zijn, want geen twijfel, of zij zal door de indirecte vaart op Engeland groote voordeelen genieten.

Nog een ander groot overwegend belang komt hier in aanmerking, namelijk de afzet onzer koloniale waren; als, nadat alles gevraagd wordt, wat ons belang medebrengt, dan komt men tot deze conclusie: dat men alles moet doen wat men kan, om onze havens en marktplaatsen door vreemde schepen te doen bezoeken, om allen grond tot nader bij vreemden weg te nemen en ons zelfs toe te vertrouwen aan onze middelen en natuurlijke ligging.

Maar, ook in verband tot het gebeurde in Engeland, zijn er redenen, die de aanneming der wetten aanbevelen: 1°. om de vrijheid, die de Engelsche maatregelen verleen; 2°. om de reciprociteit, die zij vorderen; 3°. om het doel, dat zij beoogen.

Vervolgens komt Spr. tot de beantwoording der meest voornamste bedenkingen, tegen de voordragten in het midden gebracht. Eindelijk bestrijdt hij de aangevoerde redenen tot het houden eener enquête. Op de vraag, of de ontwerpen in zich zelve voldoende zijn, antwoordt Spr. ontkennend; hij had gehoopt, dat men niet wás blijven stilstaan, maar den handel van nog andere lasten hadde bevrijd, vooral wat betreft de tonnegelden.

Dit zal hem echter geene reden tot verwerping geven, maar hij zal, met het oog op de voordeelen, welke de handel en het geheele vaderland van deze wetten kunnen trekken, voor dezelve stemmen.

De heer Dirks gelooft, dat men uit de bestaande onzekerheid moet geraken, want dat deze in allen gevalle verderfelijker is. Hij is tegen eene enquête, als niet noodzakelijk. In 't algemeen is hij voorstander van handelsvrijheid, maar heeft nog onderscheidene bedenkingen met betrekking tot den scheepsbouw, het loodswezen, de tonnegelden enz., en hij zal dan ook zijne goed- of afkeurende stem van de nadere inlichtingen des ministers laten afhangen.

De heer Reinders ontwikkelt de redenen, die aan te voeren zijn om het er voor te houden, dat de thans voorgestelde maatregelen overbodig zijn. Vooral ontleent hij bezwaren aan de werking van het voorgestelde op onzen scheepsbouw, en hij vindt, onder die omstandigheden, geen rede tot aanneming der wet.

De heer van Zuylen van Nyevelt heeft vervolgens ten voordeele der wet gesproken en de ontwerpen verdedigd op gronden, waarvan wij hier, voorloopig, slechts een beknopt overzicht kunnen geven. Zie hier met een enkel woord den gang zijner redeneringen. Hij slaat een blik op de groote en regtmattige belangstelling, aan dat gewichtig onderwerp ten deel gevallen, dat is een heugelijk verschijnsel in eenen constitutionelen Staat; het bewijst voor — en het voert ook de innige verknachtheid en samenwerking tusschen natie en vertegenwoordiging. Nog uit een ander oogpunt is die belangstelling der natie een bevredigend verschijnsel. Zij bewijst, dat ook de aandacht op de materiële belangen zeer is gewaagd, en dat deze niet verdrongen wordt, gelijk wel eens is beweerd, door het uitsluitend werk maken van politieke bespiegelingen, welke men juist als aanleiding en oorzaak van materiële achteruitgang heeft doen voorkomen. — Spr. behandelt vervolgens de hoofdbeginselen en het hoofddoel der voordragten, die inderdaad strekken om het stelsel van bescherming in zijne laatste verschaning aan te tasten. Hij gaat de werking van dat beschermend stelsel in de bijzonderheden na en vindt daarin niets anders dan stelselloosheid en gebrek aan wetenschappelijke en staathuishoudkundige kennis. Hij beantwoordt vervolgens, hetgeen tot bestrijding der voordragt is aangevoerd; betoogt uit het voorbeeld van Frankrijk, dat het beschermend stelsel de trouwe bondgenoot is van het pauperisme niet alleen, maar ook van het socialisme en communisme, waaraan dat stelsel grootelijks medeplichtig is.

Hij vraagt wijders, waarom Engeland tot die hervorming is overgegaan, en antwoordt: omdat aldaar nog niet alle veerkracht door de bescherming was uitgedoofd, en omdat men daar veel politiek doorzigt heeft. Spreker zet hier de meening uiteen, dat juist die hervorming uit een politiek oogpunt zeer te stade kwam op een oogenblik, dat het pauperisme eener zoo hoogen trap had bereikt, en het socialisme en communisme het hoofd opstaken. Hij zet verder uiteen, dat het beschermings-stelsel het socialisme en communisme niet alleen in de hand werkt, maar er aan medeplichtig is. Wie toch heeft het volk in den dwazen waan gebracht, dat het regt heeft op den arbeid? Wie van de wet de opheffing gevorderd van de ongelijkheden, door de natuur zelve ontstaan? Het is het socialisme, dat, met de wapens in de hand, de bescherming, d. i. het regt van den arbeid vroeg, en wie is voor dit alles aansprakelijk? Spr. meent, het beschermings-stelsel. Hij wijst op Frankrijk, hoe daar dat stelsel van het keizerrijk af tot op Louis Philippe heeft gewaaid, en hoe het in zijn uitgesproken op materiële ellende en bloedige revolutie. Het socialisme is daar onder het beschermings-stelsel ontkiemd, en tusschen de protectionnisten en de socialisten werd een bondgenootschap gesloten van haat tegen wetenschap en staathuishoudkunde. Zoowel het een als het ander werd stelselmattig ter zijde geschoven en op het oogenblik, dat men meende, dat de *intérets satisfaits* bereikt waren, toen is het gebleken, dat zij onmagtig waren de maatschappij ook voor een enkelen dag te beschermen. De arbeiders der beschermde fabrieken verjoegen de dynastie en eischten voor de massa's dezelfde bescherming, die hunne meesters zoo lang, maar alleen voor zich zelve hadden genoten. Men leze de geschriften der socialisten en protectionnisten; men vestige het oog op de plaats gehad hebbende gebeurtenissen, en men zal het zeer naauw verband zien tusschen de socialisten en de protectionnisten, en men zal eindelijk tot de overtuiging komen, dat het communisme niets anders is dan de *ultima ratio* van het beschermings-systeem. Dat hebben de Engelschen in hun politiek doorzigt doorgrond, en in plaats van te smalen op dat land, vestigen men veeleer de aandacht op de gebeurtenissen, en vraag zich af, of niet de woelingen in Frankrijk het praktische Engeland er toe hebben gebracht om den weg der bescherming te verlaten.

Om uit dat oogpunt het karakteristieke verschil tusschen de omstandigheden in Frankrijk en Engeland nog meer te doen uitkomen, zegt de spreker, dat men in Frankrijk bij het socialisme hulp zocht tegen de staathuishoudkunde, terwijl men in Engeland in de staathuishoudkunde hulp en ondersteuning vond tegen het socialisme. Spr. vraagt, wat wij, die thans de keuzen hebben, zullen doen, nu wij het voorbeeld van Frankrijk en Engeland voor ons hebben? Of wij nu, uit vrees voor Engelsche suprematie, op nieuw het beschermings-stelsel zullen huldigen en uitbreiden, hetgeen het natuurlijke gevolg moet zijn van de verwerping dezer voordragten?

En resumé meent Spr., dat de exceptionele bevoorregting van scheepvaart en scheepsbouw door niets wordt gemotiveerd — dat de handhaving daarvan leiden moet tot opbeuring van het beschermings-stelsel; terwijl de goedkeuring der wetten de afbreking van dat stelsel medebrengt. Tusschen die beide uitersten, tusschen het voorbeeld van Frankrijk en Engeland, tusschen bescherming en vrijheid, — tusschen bevoorregting en gelijkstelling, tusschen een weg die naar het socialisme voert of die er ons van af leidt, — is mijne keuze (zoo besluit Spr. zijne improvisatie) niet twijfelachtig. Ik zal stemmen voor de wetten.

De heer Zyker heeft in het breede zijne bezwaren tegen de voordragt ontvouwd; hij vindt de plotselinge afschaffing van alle bescherming gevaarlijk, vooral voor de belangen der nijverheid, en zal stemmen tegen de wet.

De heer van Dam van Isselt beantwoordt den heer van Zuylen; wijst er op, dat, niettegenstaande de hoog gepreze vijzinnigheid van het Engelsch stelsel, onderscheidene voorwerpen bij het Engelsche tarief, niettemin hoog belast zijn; meent wijders dat de Engelsche politiek altijd heeft medegebracht, om, door voorafgaande bescherming, zich het monopolie te verzekeren, ten einde daarna de concurrentie, hem niet meer schaden kan, open te stellen; vraagt naar redenen waarom Engeland zoo veel prijs stelt op onze navigatie zijner veranderde scheepvaart-wetgeving, en is van

11-11-68

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56½; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 12,02½; Zigt Londen 12,07½; 2/m. Hamburg 35½; Zigt Hamburg 35½; 3/m. Lissabon 42½; 3/m. Porto 42½; 2/m. Petersburg 1,88.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 29 Junij. Fr. 3 pc. 56,30; 4½ pc. —; 5 pc. 94,15; Schatkistb. —; Bank-Actien 2175; Belg. 1840, 5 pc. 99½; 1842, 5 pc. 99½; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Spanje, Buit. 3 pc. 39; Binn. 3 pc. 38½; Piem. Leen. 1834, —; 1849, 940, —; Rom. Leen. 7½.

LONDEN, 29 Junij. Cons. kont. — a —; op tijd 96½ a 96½; Braz. 89½ a 90½; 1829/39 88 a 89, 1843 — a —; Buenos Ayres 54 a 56; Den. 3 pc. 74 a 76; N. L. 5 pc. 99½ a 100½; Nieuwe scrip 9½ a 10; Ecud. 3½ a 4; Gren. 18 a 18½; Uitgest. 4½ a 4½; Mexico 30 a 30½; Peru 4 pc. 77½ a 78½; Uitg. 33½ a 34½; Grieken — a —; Port. 5 pc. 85 a 87; 4 pc. 34½ a 35; 3 pc. 33 a 33½; Rusl. 1822, 5 pc. 109½ a 110½; (N.) 4½ pc. 97½ a 97½; 3 pc. 18 a 18½; id. 3 pc. 38½ a 38½; id. Passive 3½ a 4; id. 1845, 20. 58 a 58½; id. 4 pc. 83 a 83½; Ven. 32½ a 33; id. 11½ a 12; België 4½ pc. — a —.

BERLIJN, 29 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 86½; Loten 103½; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 92½; Pools. 4 pc. 80; Loten fl. 200, 96; id. fl. 300, 130; id. fl. 500, 81½.

HAMBURG, 29 Junij. Rusl. Engels. leening 104½. Cert. bij Stiegl. 4 pc. 88½; Spanje, Ard. 5 pc. 11½; id. Binnel. 3 pc. 30½.

FRANKFORT, 29 Junij. Met. 5 pc. 79½; 4 pc. 61½; 2½ pc. 33½; Bank-Actien 1126; Darmst. Lot. fl. 50, 74½; id. fl. 25; 27½; Badische Lot. fl. 50, 53½; id. fl. 35, 31½; Nassau. 24½; id. 21½; pc. 56½; W. S. 4 pc. 87½; Sijndic. 3½ pc. 87½.

PER DUIF van de Nieuwe Rotterdamse Courant.

BEURS VAN PARIJS, 30 Junij.

Gisteren avond ontving men hier per telegraaf tijding van de meerderheid, welke het Engelsche ministerie in het Huis der Gemeenten erlangd heeft.

De Fransche 5 pCt. daalden op dat bericht tot 94.10, doch later herstelden zij zich weder en bleven op 94.30. Heden heeft bij *Tortoni* geene enkele affaire plaats gehad.

MADRID, 25 Junij. Ook heden is er weder geene tijding van eenig gewigt uit Madrid mede te deelen.

— De gen. Narvaez heeft, vergezeld door den militairen gouverneur der hoofdstad eenige casernen geïnspiceerd, en werd door de verschillende regementen met geestdrift ontvangen.

BEURS VAN MADRID, 25 Junij

Spanje 3 pCt. kont. 33½; id. op tijd 33½; id. 3½; id. 5 pCt. 12½; id. 4 pCt. 11½; id. 3 pCt. 10½; id. 2 pCt. 9½; id. 1 pCt. 8½; id. ½ pCt. 7½; id. ¼ pCt. 6½; id. 1/8 pCt. 5½; id. 1/16 pCt. 4½; id. 1/32 pCt. 3½; id. 1/64 pCt. 2½; id. 1/128 pCt. 1½; id. 1/256 pCt. ¾; id. 1/512 pCt. ½; id. 1/1024 pCt. ¼; id. 1/2048 pCt. 1/8; id. 1/4096 pCt. 1/16; id. 1/8192 pCt. 1/32; id. 1/16384 pCt. 1/64; id. 1/32768 pCt. 1/128; id. 1/65536 pCt. 1/256; id. 1/131072 pCt. 1/512; id. 1/262144 pCt. 1/1024; id. 1/524288 pCt. 1/2048; id. 1/1048576 pCt. 1/4096; id. 1/2097152 pCt. 1/8192; id. 1/4194304 pCt. 1/16384; id. 1/8388608 pCt. 1/32768; id. 1/16777216 pCt. 1/65536; id. 1/33554432 pCt. 1/131072; id. 1/67108864 pCt. 1/262144; id. 1/134217728 pCt. 1/524288; id. 1/268435456 pCt. 1/1048576; id. 1/536870912 pCt. 1/2097152; id. 1/1073741824 pCt. 1/4194304; id. 1/2147483648 pCt. 1/8388608; id. 1/4294967296 pCt. 1/16777216; id. 1/8589934592 pCt. 1/33554432; id. 1/17179869184 pCt. 1/67108864; id. 1/34359738368 pCt. 1/134217728; id. 1/68719476736 pCt. 1/268435456; id. 1/137438953472 pCt. 1/536870912; id. 1/274877906944 pCt. 1/1073741824; id. 1/549755813888 pCt. 1/2147483648; id. 1/1099511627776 pCt. 1/4294967296; id. 1/2199023255552 pCt. 1/8589934592; id. 1/4398046511104 pCt. 1/17179869184; id. 1/8796093022208 pCt. 1/34359738368; id. 1/17592186044416 pCt. 1/68719476736; id. 1/35184372088832 pCt. 1/137438953472; id. 1/70368744177664 pCt. 1/274877906944; id. 1/140737488355328 pCt. 1/549755813888; id. 1/281474976710656 pCt. 1/1099511627776; id. 1/562949953421312 pCt. 1/2199023255552; id. 1/1125899906842624 pCt. 1/4398046511104; id. 1/2251799813685248 pCt. 1/8796093022208; id. 1/4503599627370496 pCt. 1/17592186044416; id. 1/9007199254740992 pCt. 1/35184372088832; id. 1/18014398509481984 pCt. 1/70368744177664; id. 1/36028797018963968 pCt. 1/140737488355328; id. 1/72057594037927936 pCt. 1/281474976710656; id. 1/144115188075855872 pCt. 1/562949953421312; id. 1/288230376151711744 pCt. 1/1125899906842624; id. 1/576460752303423488 pCt. 1/2251799813685248; id. 1/1152921504606846976 pCt. 1/4503599627370496; id. 1/2305843009213693952 pCt. 1/9007199254740992; id. 1/4611686018427387904 pCt. 1/18014398509481984; id. 1/9223372036854775808 pCt. 1/36028797018963968; id. 1/18446744073709551616 pCt. 1/72057594037927936; id. 1/36893488147419103232 pCt. 1/144115188075855872; id. 1/73786976294838206464 pCt. 1/288230376151711744; id. 1/147573952589676412928 pCt. 1/576460752303423488; id. 1/295147905179352825856 pCt. 1/1152921504606846976; id. 1/590295810358705651712 pCt. 1/2305843009213693952; id. 1/1180591620717411303424 pCt. 1/4611686018427387904; id. 1/2361183241434822606848 pCt. 1/9223372036854775808; id. 1/4722366482869645213696 pCt. 1/18446744073709551616; id. 1/9444732965739290427392 pCt. 1/36893488147419103232; id. 1/18889465931478580854784 pCt. 1/73786976294838206464; id. 1/37778931862957161709568 pCt. 1/147573952589676412928; id. 1/75557863725914323419136 pCt. 1/295147905179352825856; id. 1/151115727451828646838272 pCt. 1/590295810358705651712; id. 1/302231454903657293676544 pCt. 1/1180591620717411303424; id. 1/604462909807314587353088 pCt. 1/2361183241434822606848; id. 1/1208925819614629174706176 pCt. 1/4722366482869645213696; id. 1/2417851639229258349412352 pCt. 1/9444732965739290427392; id. 1/4835703278458516698824704 pCt. 1/18889465931478580854784; id. 1/9671406556917033397649408 pCt. 1/37778931862957161709568; id. 1/19342813113834066795298816 pCt. 1/75557863725914323419136; id. 1/38685626227668133590597632 pCt. 1/151115727451828646838272; id. 1/77371252455336267181195264 pCt. 1/302231454903657293676544; id. 1/154742504910672534362390528 pCt. 1/604462909807314587353088; id. 1/309485009821345068724781056 pCt. 1/1208925819614629174706176; id. 1/618970019642690137449562112 pCt. 1/2417851639229258349412352; id. 1/1237940039285380274899124224 pCt. 1/4835703278458516698824704; id. 1/2475880078570760549798248448 pCt. 1/9671406556917033397649408; id. 1/4951760157141521099596496896 pCt. 1/19342813113834066795298816; id. 1/9903520314283042199192993792 pCt. 1/38685626227668133590597632; id. 1/19807040628566084398385987584 pCt. 1/77371252455336267181195264; id. 1/39614081257132168796771975168 pCt. 1/154742504910672534362390528; id. 1/79228162514264337593543950336 pCt. 1/309485009821345068724781056; id. 1/158456325028528675187087900672 pCt. 1/618970019642690137449562112; id. 1/316912650057057350374175801344 pCt. 1/1237940039285380274899124224; id. 1/633825300114114700748351602688 pCt. 1/2475880078570760549798248448; id. 1/1267650600228229401496703205376 pCt. 1/4951760157141521099596496896; id. 1/2535301200456458802993406410752 pCt. 1/9903520314283042199192993792; id. 1/5070602400912917605986812821504 pCt. 1/19807040628566084398385987584; id. 1/10141204801825835211973625643008 pCt. 1/39614081257132168796771975168; id. 1/20282409603651670423947251286016 pCt. 1/79228162514264337593543950336; id. 1/40564819207303340847894502572032 pCt. 1/158456325028528675187087900672; id. 1/81129638414606681695789005144064 pCt. 1/316912650057057350374175801344; id. 1/162259276829213363391578010288128 pCt. 1/633825300114114700748351602688; id. 1/324518553658426726783156020576256 pCt. 1/1267650600228229401496703205376; id. 1/649037107316853453566312041152512 pCt. 1/2535301200456458802993406410752; id. 1/1298074214633706907132624082305024 pCt. 1/4951760157141521099596496896; id. 1/2596148429267413814265248164610048 pCt. 1/9903520314283042199192993792; id. 1/5192296858534827628530496329220096 pCt. 1/19807040628566084398385987584; id. 1/10384593717069655257060992658440192 pCt. 1/39614081257132168796771975168; id. 1/20769187434139310514121985316880384 pCt. 1/79228162514264337593543950336; id. 1/41538374868278621028243970633760768 pCt. 1/158456325028528675187087900672; id. 1/83076749736557242056487941267521536 pCt. 1/316912650057057350374175801344; id. 1/166153499473114484112975882535043072 pCt. 1/633825300114114700748351602688; id. 1/332306998946228968225951765070086144 pCt. 1/1267650600228229401496703205376; id. 1/664613997892457936451903530140172288 pCt. 1/2535301200456458802993406410752; id. 1/1329227995784915872903807060280344576 pCt. 1/4951760157141521099596496896; id. 1/2658455991569831745807614120560689152 pCt. 1/9903520314283042199192993792; id. 1/5316911983139663491615228241121378304 pCt. 1/19807040628566084398385987584; id. 1/10633823966279326983230456482242756608 pCt. 1/39614081257132168796771975168; id. 1/21267647932558653966460912964485513216 pCt. 1/79228162514264337593543950336; id. 1/42535295865117307932921825928971026432 pCt. 1/158456325028528675187087900672; id. 1/85070591730234615865843651857942052864 pCt. 1/316912650057057350374175801344; id. 1/170141183460469231731687303715884105728 pCt. 1/633825300114114700748351602688; id. 1/340282366920938463463374607431768211456 pCt. 1/1267650600228229401496703205376; id. 1/680564733841876926926749214863536422912 pCt. 1/2535301200456458802993406410752; id. 1/1361129467683753853853498429727072845824 pCt. 1/4951760157141521099596496896; id. 1/2722258935367507707706996859454145691648 pCt. 1/9903520314283042199192993792; id. 1/5444517870735015415413993718908291383296 pCt. 1/19807040628566084398385987584; id. 1/10889035741470030830827987437816582766592 pCt. 1/39614081257132168796771975168; id. 1/21778071482940061661655974875633165533184 pCt. 1/79228162514264337593543950336; id. 1/43556142965880123323311949751266331066368 pCt. 1/158456325028528675187087900672; id. 1/87112285931760246646623899502532662132736 pCt. 1/316912650057057350374175801344; id. 1/174224571863520493293247799005065244265472 pCt. 1/633825300114114700748351602688; id. 1/348449143727040986586495598010130488530944 pCt. 1/1267650600228229401496703205376; id. 1/696898287454081973172991196020260977061888 pCt. 1/2535301200456458802993406410752; id. 1/1393796574908163946345982392040521954123776 pCt. 1/4951760157141521099596496896; id. 1/2787593149816327892691964784081043908247552 pCt. 1/9903520314283042199192993792; id. 1/5575186299632655785383929568162087816495104 pCt. 1/19807040628566084398385987584; id. 1/11150372599265311570767859136324175632990208 pCt. 1/39614081257132168796771975168; id. 1/22300745198530623141535718272648351265980416 pCt. 1/79228162514264337593543950336; id. 1/44601490397061246283071436545296702531960832 pCt. 1/158456325028528675187087900672; id. 1/89202980794122492566142873090593405063921664 pCt. 1/316912650057057350374175801344; id. 1/178405961588244985132285746181186810127843328 pCt. 1/633825300114114700748351602688; id. 1/356811923176489970264571492362373620255686656 pCt. 1/1267650600228229401496703205376; id. 1/713623846352979940529142984724747240511373312 pCt. 1/2535301200456458802993406410752; id. 1/1427247692705959881058285969449494481022746624 pCt. 1/4951760157141521099596496896; id. 1/2854495385411919762116571938898988962045493248 pCt. 1/9903520314283042199192993792; id. 1/5708990770823839524233143877797977924090986496 pCt. 1/19807040628566084398385987584; id. 1/11417981541647679048466287755595955848181972992 pCt. 1/39614081257132168796771975168; id. 1/22835963083295358096932575511191911696363945984 pCt. 1/79228162514264337593543950336; id. 1/45671926166590716193865151022383823392727891968 pCt. 1/158456325028528675187087900672; id. 1/91343852333181432387730302044767646785455783936 pCt. 1/316912650057057350374175801344; id. 1/182687704666362864775460604089535293570911567872 pCt. 1/633825300114114700748351602688; id. 1/365375409332725729550921208179070587141823135744 pCt. 1/1267650600228229401496703205376; id. 1/730750818665451459101842416358141174283646271488 pCt. 1/2535301200456458802993406410752; id. 1/1461501637330902918203684832716282348567292542976 pCt. 1/4951760157141521099596496896; id. 1/2923003274661805836407369665432564697134585085952 pCt. 1/9903520314283042199192993792; id. 1/5846006549323611672814739330865129394269170171904 pCt. 1/19807040628566084398385987584; id. 1/11692013098647223345629478661730258788538340343808 pCt. 1/39614081257132168796771975168; id. 1/23384026197294446691258957323460517577076680687616 pCt. 1/79228162514264337593543950336; id. 1/46768052394588893382517914646921035154153361375232 pCt. 1/158456325028528675187087900672; id. 1/93536104789177786765035829293842070308306722750464 pCt. 1/316912650057057350374175801344; id. 1/187072209578355573530071658587684140616613445500928 pCt. 1/633825300114114700748351602688; id. 1/374144419156711147060143317175368281233226891001856 pCt. 1/1267650600228229401496703205376; id. 1/748288838313422294120286634350736562466453782003712 pCt. 1/2535301200456458802993406410752; id. 1/1496577676626844588240573268701473124932907564007424 pCt. 1/4951760157141521099596496896; id. 1/2993155353253689176481146537402946249865815128014848 pCt. 1/9903520314283042199192993792; id. 1/5986310706507378352962293074805892499731630256029696 pCt. 1/19807040628566084398385987584; id. 1/11972621413014756705924586149611784999463260512059392 pCt. 1/39614081257132168796771975168; id. 1/23945242826029513411849172299223569998926521024118784 pCt. 1/79228162514264337593543950336; id. 1/47890485652059026823698344598447139997853042048237